

Hembygdsbladet

År 2016
Nr 3

Medlemsblad för Vikingstads hembygdsförening.

Hemsida: hembygd.se/vikingstad

Kontakt: Rickard Fransson Tel 070 5225256

Ansvarig utgivare: Gunnar Asplunder

Redaktörer:

Rickard Fransson

Anders Cedergren

Nu är hembygdsbladets höstnummer här med artiklar, samt notiser om sommarens händelser. Välkomna alla nya medlemmar.

DEN GAMLA BILDEN

Vikingstads kyrkskola 1949 Klasserna 3 -7. Lärare Gösta Laurentz

Övre raden: Lennart Johnsson, Göran Andersson, Veine Nilsson, Arne Gillberg, Barbro Larsson, Maj-Britt Kjellander, Kerstin Wiggur, Göran Nilsson, Göran Andersson, Karl-Erik Andersson, Uno Nilsson.

Främre raden: Gunbritt Wiggur, Stina Gillberg, Maj-Britt Nilsson, Maj Britt Andersson, Vanja K., Kerstin Pettersson, Anna-Stina Andersson, Birgit Wiggur.

Byvandring

Byvandringen 10 augusti företogs med bil. Vädret var inte det bästa, blåst och risk för regn. Regnet öste ner på slutplatsen vid Vikingstad kyrka. Först besöktes festplatsen Solmark. Inget mer än några fundament där entrén har varit fanns kvar. Själva dansbanan revs i början på 1960-talet och flyttades till Veta hembygdsgård där den nu är i bruk. Dansbanan byggdes i början av trettio-talet. Det var Vikings byggnadsförening, som huserade i Valhall, som på ett styrelsemöte 15 jan 1933 behandlade frågan om ny festplats, som styrelsen fått i uppdrag att utreda. Styrelsen beslutade att först göra en hänvändelse till bröderna Nilse om möjligheterna att få hyra en dem tillhörig skogsbacke benämnd Lusklämman. Förhandlingarna med Filip och Albin Nilse blev framgångsrika. Byggmästare Thure Ahlstrands anbud på 1475 kronor för uppförande av dansbana och tillhörande lokalteter antogs. Man beslöt att uppkalla festplatsen efter Solmark. På en bergknalle till höger om dansbanan ledde en trappa upp till en cafépaviljong med uteservering.

I närheten av dansbanan fanns Skyttepaviljongen Bankebergs skjutbana, norr om gården Solmark. Foto omkring år 1902.

Rakereds kvarn ägdes från mitten av 1700 talet till 1913 av gården Nybbles ägare men var utarrenderad. 1889 köps gården och kvarnen av godsägare Axel Lunding. En bror till honom, August Theodor Lunding blir 1891 ny arrendator av kvarnrörelsen. August är född 1856. Han är ogift, en syster till honom är husföreståndarinna. Efter en tid inflyttar ytterligare en syster till de båda i kvarnen. De tre syskonen startar då också en speceriaffär som drivs gemensamt med kvarnrörelsen. 1925 slutar syskonen med kvarnarrendet, men blir kvarboende i kvarnen till 1931. Flera ägare till kvarnen har under åren kommit och gått. 1951 säljs kvarnen till Ebbe Sandwall som blev siste mjölnaren. Han slutar med kvarnrörelsen 1957. Därmed avslutas en mer än 200 årig epok i bygdens historia. Kvarnen drevs av en turbin om 45 hästkrafter med vatten från Kapellån. Fallhöjd 3,5 meter från vattenmagasinet. På andra sidan ån, mittemot kvarnen fanns det ett sågverk.

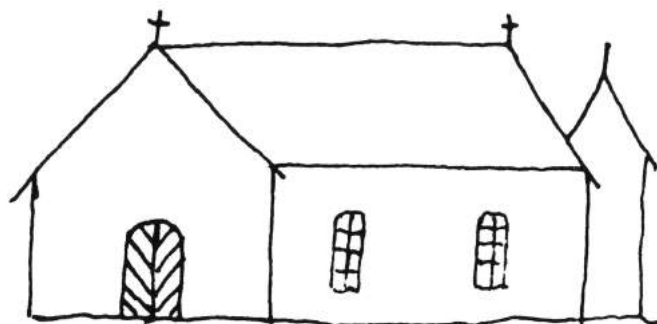
Foto 10 augusti 2016.
Affären låg i vänstra huset och kvarnen är huset till höger.

Eftersom regnet började fick Göran Nilseryd berätta om Rakereds tegelbruk inne i den gamla maskinhallen. Tegelbruket byggdes färdigt 1897. Tegel tillverkningen som bestod av dräneringsrör, takpannor, spiktegel samt mursten, upphörde 1934. Det stora tegellagret avyttrades ända fram till 1940. I hembygdsblad nr 1 2016 står det att läsa om tegelbruket.

Här stod en kyrka från 1200-talet till 1700-talet. Den revs i samband med att Vikingstad nuvarande kyrka skulle byggas.

Rakereds kyrka. Teckning efter bild på karta från 1697. Storleken på kyrkan ca 18,3 x 4 meter. Vikingstads nuvarande kyrka som invigdes 1785 är mer än dubbelt så stor.

Byvandringen avslutades vid Vikingstad kyrka när regnet öste ner. Vi kunde dock gå en runda på kyrkogården för att se lite kända gravar.

Bilden visar sockenmagasinet som inrättades 1814. På övre våningen öppnades en slöjdsal 1893, med ingång via en utvändig trappa. Träbyggnaden i vinkel var kyrkostallarna.

6 juni 2016 nationaldagsfirande.

Nationaldagen firades på hembygdsgården den 6 juni. Ordförande Gunnar Asplunder höll ett kort inledningstal. Sedan följde körsång och musik. Högtidstalet hölls i år av Marianne Danielsson som pratade om utveckling och händelser i Vikingstad. Bland annat om Kung Oskar II besök här i början av förra seklet, år 1906. Ett fyrfalldigt hurra utbringades för Sverige och så sjöngs nationalsången Du gamla du fria. Ett hundratal besökare kunde räknas in under firandet. Efter högtidligheterna serverades kaffe med bakelse. Vädret var det bästa tänkbara och loppisen hade god försäljning

18 juni var det allsång på hembygdsgården med ett trettiotal som fick sjunga under ledning av Anita Johansson till musik av Langkvintetten.

16 juli. Öppet hus som inte hade så många besökare denna lördag.

10 aug. Byvandring med bilar, se artikel.

21 aug. Missionsförbundets friluftsgudstjänst med ett trettiotal deltagare. Efteråt blev det kaffedrickande.

Den nystartade LOPPISEN har rönt ett bra intresse. Mycket saker har presenterats och avyttrats till mycket justa priser. Vi tackar givetvis de som skänkt sakerna, bl.a från ett dödsbo.

Tack till Ulla Eliasson. som både prissatt och sålt sakerna, och tack alla som hjälpt till att få in drygt 2000 kronor till Hembygdsgården. Vi tager gärna emot mera saker.

Tack till alla som under olika aktiviteter på Hembygdsgården gjort det möjligt att få ha en trevlig och social verksamhet för medlemmar och allmänhet.

Styrelsen

Sommarens caféer har varit lyckade med många besökare och fint väder. Det är många som besökt hembygdsgården för att fika och prata på torsdagarna.

Ett antal 70 åringar i styrelsen har under sommaren uppvaktats av Hembygdsföreningen
Rickard Fransson, Gunnar Asplunder, Hans Persson, Weine Göransson tackar för uppvaktningen.

Tack till Weine Göransson som har skänkt ett frysskåp till Hembygdsföreningen. Tack till alla de som har skänkt olika saker till föreningen. Det gör oss glada.

Vi vill gärna skriva om affärerna som har funnits i Vikingstad och som nu alltså är nedlagda och försvunna. Vi har ju bland annat haft fisk och grönsaksaffär, frisör, tygaffär, flera speceriaffärer, köttaffär, mjölkaffär, bagerier, caféer, bank, post m.fl.

Minns du, och kan berätta om det här så hör av dig till oss. Eller du kanske känner någon som vet.

Vi är också intresserade av den verkstadsverksamhet som funnits i Vikingstad. Bil/traktorverkstäder, plåtslageri, smedja, röfirma.

Det har även funnits Taxi och Bussföretag

Kommande aktiviteter:

Lördag 10 sept. Höstmarknad kl 11 på hembygdsgården med knallar och hantverkare från bygden. I samband med marknaden kan vi i år även se olika veteranfordon och gamla maskiner som finns samlade i Vikingstad med omnejd. Det är nu många år sedan ett sådant tillfälle gavs. Välkomna.

Lördag 3 dec. Julmarknad i samarbete med SIV(samverkan i Vikingstad).

Hembygdsgården i Vikingstad.

Kl 11.00 - 14.00

Knallar, hantverkare, fika underhållning och mycket mera.

B-Ekonomibrev
Vikingstads Hembygdsförening
Returadress Gunnar Månsson, Torsgatan 14A
590 49 Vikingstad

Vill du bli medlem i Hembygdsföreningen?

Medlemsavgiften är 120 kr/år, kontakta någon i styrelsen. Vi är nu mer än 200 medlemmar. I nästa nummer av hembygdsbladet meddelar vi vem som blev medlem nummer 200 och får ett års fritt medlemskap.

Du som medlem, värva gärna nya till föreningen.

Torsdagsförmiddagar arbetar, pratar och fikar vi.

Vad har vi på Hembygdsgården ?

Jo där kan ni se ett 1800-1900-tals hem möblerat. En skolsal från förr. Drängstuga. Östen Allerts skrifvarstuga. Olika slags vagnar. Verktyg från snickarverkstad. Många olika föremål som använts i hushåll och lantbruk. Plogar, spadar, vågar. Ett skomakerimuséum. Brandredskap och mycket mera.

Vill ni besöka oss så erbjuder vi visning enskilt eller i grupp efter kontakt med styrelsen.

Se även hemsida www.hembygd.se/vikingstad

Vårmarknad? Eventuell vårmarknad istället för höstmarknad nästa år.

Vad vill ni läsa om i hembygdsbladet?

Har ni artiklar eller bilder så mottages de tacksamt av hembygdsföreningen.

Manusstopp nr 4 13/11. nr 1 2017 22/1

Aktiviteterna utföres i samarbete med Studieförbundet.

